

Verneområdestyret
for Lyngsalpan
landskapsvernområde

Møteinnkalling

Utvalg: Lyngsalpan verneområdestyre

Møtested: Jægervatn grendehus, Jægervatnet

Dato: 14.06.2022

Tidspunkt: 15:00-17:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til verneområdeforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Etter styremøte kjører vi til Sørlenangsbotn for å ha møte med rådgivende utvalg. Denne gangen er det brukerne av verneområdene våre som skal få fortelle hvordan de bruker områdene og hvilket forhold de har til områdene.

Møtet med rådgivende utvalg starter kl 18:00. Det vil være mulighet for å gå på tur i området etter møtet, enten opp til Blåisvatnet, et stykke på veg opp eller en tur til Aspevatnet.

Ta gjerne med en campingstol til møtet med rådgivende utvalg da det er begrenset med sittemuligheter.

Vel møtt!

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 10/22	Godkjenning av innkalling og saksliste		2022/1240
ST 11/22	Godkjenning av protokoll etter styremøte 8. mars 2022		2022/1240
ST 12/22	Uttak av drikkevann fra Kvalvikelva, Lyngen kommune - høring		2022/4617
ST 13/22	Planlegging drift Lyngsalpan verneområdestyre - siste halvdel 2022		2022/1240
ST 14/22	Søknad om dispensasjon til å samle insekter i Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci		2022/3268
ST 15/22	Oppsetting av ny bru i Nordlenangsbotn - dispensasjon fra verneforskriften Lyngsalpan landskapsvernområde		2021/9539
ST 16/22	Titak 2022 - statusrapport juni		2021/9539
ST 17/22	Søknad om dispensasjon til bruk av barmarkskjøretøy i reindrifta, Sørrenangsbotn naturreservat - 33T Ittunjárga		2022/5491
ST 18/22	Eventuelt til styremøte 14. juni 2022		2022/1240
RS 3/22	Innvilget dispensasjon til bruk av drone i forbindelse med forskning på isbre - granted application to use a drone for research on Koppangsbreen and Strupbreen - Lyngsalpan landskapsvernområde		2022/4824
RS 4/22	Søknad om dronedeflygning i Lyngen verneområde avslås - Screen Story Tromsø		2022/4182
RS 5/22	Innvilget dispensasjon til dronedeflygning i Lyngen landskapsvernområde i forbindelse med forskning på beslutningsdyktighet på sikkerhet i fjellet		2022/1831

Arkivsaksnr: 2022/1240-7

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 03.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	10/22	14.06.2022

Godkjenning av innkalling og saksliste

Forvalters innstilling

Møteinnkalling og saksliste godkjennes.

Saksopplysninger

Møtedato er i tråd med vedtatt møteplan. Forvalter har sendt påminnelse om styremøte i god tid, og sakspapirene sendes minst en uke i forkant av møtet.

Vurdering

Arkivsaksnr: 2022/1240-8

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 03.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	11/22	14.06.2022

Vedlegg:

1 protokoll styremøte 8. mars 2022

Godkjenning av protokoll etter styremøte 8. mars 2022

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar protokoll fra styremøte 8. mars 2022.

Saksopplysninger

Vedlagt er forslag til møteprotokoll etter styremøte 8. mars 2022. Protokollen ble sendt til styremedlemmene i etterkant av styremøte. Det kom ingen bemerkninger til protokollen.

Vurdering

Møteprotokoll

Utvalg: Lyngsalpan verneområdestyre
Møtested: Forvalterkontoret, Strandveien 17, 9060 Lyngseidet
Dato: 08.03.2022
Tidspunkt: 10:00 – 14:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon
Nils Einar Samuelson	Leder
Anni Skogman	Nestleder
Berit Kristine Utsi	Medlem
Fridtjof Winter	Medlem

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon
Johan Ailo H. Gaup	MEDL
Inger Heiskel	MEDL
Laila Anita Westby	MEDL

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for
Dan håvard Johnsen	Laila Anita Westby
Kasper Holmen	Inger Heiskel
Henrik Gaup	Johan Ailo H. Gaup

Merknader

Anni Skogman og Henrik Gaup deltok i møte via teams

Verneområdeforvalter informerte om ulovlig ferdsel med snøscooter i landskapsvernområdet og at det var sendt inn en anmeldelse av forholdet.

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Oddrun Merete Skjemstad	Verneområdeforvalter/ -sekretær
Stine Emilie N. Hansen	Verneområdeforvalter/ -sekretær

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 1/22	Godkjenning av innkalling og saksliste - styremøte 080322		2022/1240
ST 2/22	Godkjenning av protokoll etter styremøte 25. november 2021		2022/1240
ST 3/22	Nye medlemmer i Lyngsalpan verneområdestyre - konstituering av styret		2022/961
ST 4/22	Årsmelding 2021 - Lyngsalpan verneområdestyre		2022/1240
ST 5/22	Tildeling av midler til drift av Lyngsalpan verneområdestyre		2021/9566
ST 6/22	Tiltak 2021 - Lyngsalpan landskapsvernområde, prioritering av tiltak		2021/9539
ST 7/22	Oppdatering av opplysninger i Brønnøysundregistret - Lyngsalpan verneområdestyre		2022/1240
ST 8/22	Søknad om dispensasjon til 90 meter direkteboring for trekking av strømkabel, Sørrenangsbotn naturreservat		2022/1788
ST 9/22	Eventuelt til styremøte 8. mars 2022		2022/1240
RS 1/22	Kvittering på innsendt høringssvar på Lyngsalpan verneområdestyre		2021/10914
RS 2/22	nye satser møtegodtgjørelse		2022/1979
	Delegert sak		
DS 1/22	Innvilget dispensasjon til bruk av drone til filming av skikjøring - Lyngsalpan landskapsvernområde		2022/1135
DS 2/22	Innvilget dispensasjon til bruk av drone til filming - Lyngsalpan landskapsvernområde		2022/467
DS 3/22	Innvilget dispensasjon til dronedeflygning i Lyngen landskapsvernområde i forbindelse med forskning på beslutningsdyktighet på sikkerhet i fjellet		2022/1831
DS 4/22	Innvilget søknad om å bruke drone til filming i Lyngsalpan landskapsvernområde - granted application to use a drone for filming in the Lyngen Alp protected area		2022/1061

Styresak

ST 1/22 Godkjenning av innkalling og saksliste - styremøte 080322 Godkjenning av innkalling og saksliste - styremøte 080322

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.03.2022

Vedtak

Møteinnkalling og saksliste godkjennes

Forvalters innstilling

Møteinnkalling og saksliste godkjennes

ST 2/22 Godkjenning av protokoll etter styremøte 25. november 2021 Godkjenning av protokoll etter styremøte 251121

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.03.2022

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar protokoll fra styremøte 25. november 2021.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar protokoll fra styremøte 25. november 2021.

ST 3/22 Nye medlemmer i Lyngsalpan verneområdestyre - konstituering av styret Nye medlemmer i Lyngsalpan verneområdestyre - konstituering av styret

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.03.2022

Forslag på at Nils Einar Samuelsen fortsetter som leder fra Dan Håvard Johnsen. Nils Einar Samuelsen foreslår gjenvalg på Anni Skogman som nestleder og Anni Skogman foreslår at Berit Kristine Utsi fortsetter som medlem i AU.

Lyngsalpan verneområdestyre fatter følgende enstemmige

Vedtak

Leder: Nils Einar Samuelsen

Nestleder: Anni Skogman

AU: leder Nils Einar Samuelson, nestleder Anni Skogman og Sametingets representant Berit Kristine Utsi

Forvalters innstilling

Saken legges frem uten innstilling til vedtak.

ST 4/22 Årsmelding 2021 - Lyngsalpan verneområdestyre Årsmelding 2021 - Lyngsalpan verneområdestyre

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.03.2022

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar årsmelding for 2021.

Verneområdestyret ber om at forvalter sender årsmeldingen til kommunene, fylkeskommunen og Sametinget i tillegg til at den distribueres på hjemmeside og sosiale medier

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar årsmelding for 2021.

ST 5/22 Tildeling av midler til drift av Lyngsalpan verneområdestyre Tildeling av midler til drift av Lyngsalpan verneområdestyre

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.03.2022

Verneområdestyret ønsker mener at første prioritet ut fra tildelte midler bør være gjennomføring av de styremøtene som er vedtatt. Styrets møte med rådgivende utvalg er også viktig for styret og gjennomføre. Styret er opptatt av at det ikke har vært gjennomført nasjonalparkkonferanse etter at sittende styre ble konstituert etter kommune og fylkestingsvalget. Styret ser behov for å kunne treffe andre styrever, samt få opplæring og nyttig informasjon fra Miljødirektoratet. Dersom det ikke blir nasjonalparkkonferanse i løpet av året, er det ønskelig med en regional samling for styrene.

Hvis det blir aktuelt ønsker styret å reise på studietur sammen med styret for Nordkvaløya. Forvalterne er bedt om å undersøke litt mer rundt dette og komme tilbake med forslag til styremøtet i juni.

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre tar tildeling av midler til etterretning og tilpasser årets aktiviteter etter tilgang på midler. Forvalterne bes planlegge årets aktiviteter ut fra styrets diskusjoner på møtet.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre tar tildeling av midler til etterretning og tilpasser årets aktiviteter etter tilgang på midler. Forvalterne bes planlegge årets aktiviteter ut fra styrets diskusjoner på møtet.

ST 6/22 Tiltak 2021 - Lyngsalpan landskapsvernområde - prioritering av tiltak Tiltak 2021 - Lyngsalpan landskapsvernområde - prioritering av tiltak

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.03.2022

Enstemmig

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar å følge tiltaksplanen og gjennomføre alle tiltakene som det er meldt inn behov for midler til. Forvalterne delegeres myndighet til å gjøre prioriteringer og avtaler på vegne av verneområdestyret.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar å følge tiltaksplanen og gjennomføre alle tiltakene som det er meldt inn behov for midler til. Forvalterne delegeres myndighet til å gjøre prioriteringer og avtaler på vegne av verneområdestyret.

ST 7/22 Oppdatering av opplysninger i Brønnøysundregistret - Lyngsalpan verneområdestyre Oppdatering av opplysninger i Brønnøysundregistret - Lyngsalpan verneområdestyre

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.03.2022

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre ber forvalter om å oppdatere styret i Brønnøysundregistret.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre ber forvalter om å oppdatere styret i Brønnøysundregistret.

ST 8/22 Søknad om dispensasjon til 90 meter direkteboring for trekking av strømkabel, Sørленangsbøtn naturreservat Søknad om dispensasjon til 90 meter direkteboring for trekking av strømkabel, Sørленangsbøtn naturreservat

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.03.2022

Forslag fra Kasper Holmen om å legge til et vilkår om at arbeidet skal gjennomføres utenfor vår- og høsttrekk og hekketid. Styret fatter følgende enstemmige

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre innvilger med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 Lyngen kommune, Lyngenløftet, sin søknad om dispensasjon til trekking av strøm fra stolpe som vist på kart.

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

- Inngrepet skal utføres så skånsomt som mulig, uten spor av inngrepet. Minst mulig jordsmonn og vegetasjon skal berøres. Det skal ikke brukes maskiner og tyngre utstyr i naturreservatet.
- Arbeidet i området skal ikke gjennomføres i forbindelse med fuglenes vår- og høsttrekk eller hekketid.
- Verneområdestyret ber tiltakshaver om å organisere en startbefaring med verneområdeforvalterne slik at man i samarbeid blir enig om hvor eksakt ledningen skal borres.
- Før tiltaket settes i verk må eventuelle andre nødvendige tillatelser fra grunneier, kulturminnemyndighet og eventuelt annet lovverk foreligge.
- Denne tillatelsen skal medbringes i felt og eventuelt kunne forevises oppsyn og politi
- Frist for gjennomføring av tiltaket settes til 1/8 2024.

Vedtaket begrunnes i at tiltaket ikke vil være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket vil ikke medføre vesentlig mer slitasje og skade på terrenget eller naturverdiene i området. Omfanget, miljøpåvirkningen og nytten av tiltaket er større enn ulempene.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre innvilger med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 Lyngen kommune, Lyngenløftet, sin søknad om dispensasjon til trekking av strøm fra stolpe som vist på kart.

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

- Inngrepet skal utføres så skånsomt som mulig, uten spor av inngrepet. Minst mulig jordsmonn og vegetasjon skal berøres. Det skal ikke brukes maskiner og tyngre utstyr i naturreservatet.
- Verneområdestyret ber tiltakshaver om å organisere en startbefaring med verneområdeforvalterne slik at man i samarbeid blir enig om hvor eksakt ledningen skal borres.
- Før tiltaket settes i verk må eventuelle andre nødvendige tillatelser fra grunneier, kulturminnemyndighet og eventuelt annet lovverk foreligge.
- Denne tillatelsen skal medbringes i felt og eventuelt kunne forevises oppsyn og politi
- Frist for gjennomføring av tiltaket settes til 1/8 2024.

Vedtaket begrunnes i at tiltaket ikke vil være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket vil ikke medføre vesentlig mer slitasje og skade på terrenget eller naturverdiene i området. Omfanget, miljøpåvirkningen og nytten av tiltaket er større enn ulempene.

ST 9/22 Eventuelt til styremøte 080322 Eventuelt til styremøte 080322

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 08.03.2022

Ingen saker under eventuelt

Vedtak

Forvalters innstilling

RS 1/22 Kvittering på innsendt høringssvar på Lyngsalpan verneområdestyre

RS 2/22 nye satser møtegodtgjørelse

Delegert sak

DS 1/22 Innvilget dispensasjon til bruk av drone til filming av skikjøring - Lyngsalpan landskapsvernområde

DS 2/22 Innvilget dispensasjon til bruk av drone til filming - Lyngsalpan landskapsvernområde

DS 3/22 Innvilget dispensasjon til dronemflygning i Lyngen landskapsvernområde i forbindelse med forskning på beslutningsdyktighet på sikkerhet i fjellet

DS 4/22 Innvilget søknad om å bruke drone til filming i Lyngsalpan landskapsvernområde - granted application to use a drone for filming in the Lyngen Alp protected area

Arkivsaksnr: 2022/4617-2

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 04.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	12/22	14.06.2022

Uttak av drikkevann fra Kvalvikelva, Lyngen kommune - høring

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar å sende inn følgende høringssvar:
Et uttak av vann som planlagt fra Kvalvikelva vil ikke påvirke verneverdiene i Lyngsalpan landskapsvernområde. Utvidet bruk av elva som drikkevannskilde til området ved Lyngseidet må imidlertid ikke legge begrensninger på lokalbefolkningens tilgang til Kvalvikdalen. Fortsatt beite i dalen må også kunne fortsette som i dag for at kulturlandskapet i landskapsvernområdet opprettholdes.

Saksopplysninger

Lyngsalpan verneområdestyre har fått en tilsendt en høring på uttak av drikkevann fra kvalvikelva i Lyngen kommune.

Informasjon til høringspartene:

Søknaden skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8.

Etter at høringsfristen er ute får søker anledning til å kommentere innkomne uttalelser, før

NVE vanligvis gjennomfører befaring i området. Alle som har uttalt seg til saken blir invitert på befaringen.

Søknaden, befaringen og innkomne uttalelser er viktige grunnlag for NVEs vurdering. NVE fatter vedtak i saken etter kriteriet i vannressursloven § 25. I helhetsvurderingen står NVE fritt til å vurdere om tillatelse skal gis og i hvilken utstrekning. Vedtak blir alltid begrunnet.

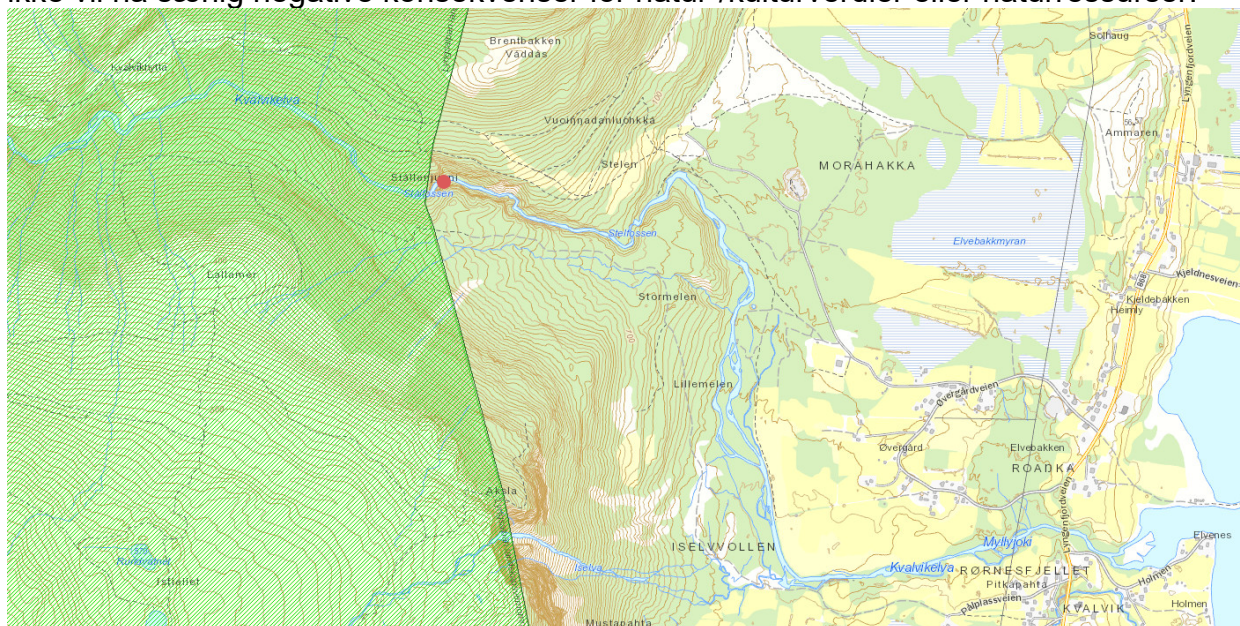
Dersom NVE gir tillatelse/konsesjon, kan det knyttes vilkår til denne, jf. vannressursloven § 26.

NVEs vedtak kan påklages til Olje- og energidepartementet innen 3 uker fra det tidspunkt underretning er kommet frem til parten. Klageadgangen begrenser seg til klageberettigede.

Beskrivelse av tiltaket

Lyngen kommune søker om tillatelse til å etablere drikkevannsuttak til Lyngseidet vannverk ved Stelfossen i Kvalvikelva. Det søkes om et maksimalt uttak på 2160m³/døgn (25 l/s) og et gjennomsnittlig uttak på 1400m³/døgn 16 l/s. Uttaket er dimensjonert for å kunne forsyne Lyngseidet vannverk og Kvalvik og Omegn vannverk som hovedvannkilde, samt fungere som reservevannkilde for Karnes-Oksvik vannverk.

Søknaden er avgrenset til å omfatte selve vannuttaket og inngrep i forbindelse med etablering av inntak og ca. 100 m rørtrase frem til silhuset tilhørende Kvalvik og omegn vannverk. Det er vurdert i søknaden at tiltaket gir liten konflikt med annen arealbruk og ikke vil ha særlig negative konsekvenser for natur-/kulturverdier eller naturressurser.

Rød prikk på kartet viser hvor vannuttaket skal være

Vurdering

Vannuttaket skal foregå like utenfor vernegrensen som er like ovenfor Stelfossen. Kvalvik og omegn vannverk har allerede uttak av drikkevann i dette området. Det skal imidlertid legges ned en ny rørledning ca. 100 meter fra uttaket og ned til silhuset som eies av det lokale vannverket.

Dette tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene i landskapsvernområdet, og heller ikke stien/turveien opp dalen da dette vanninntaket ligger godt nedenfor stien. Det er viktig at eventuell framtidig rørtrase sikrer allmenhetens tilgang til dalen da dette er et svært viktig friluftsområde for lokalbefolkningen. Sikring av det enkle friluftslivet er en del av verneformålet til landskapsvernområdet. Området må også fortsatt kunne brukes til beiting som i dag da det er viktig for kulturlandskapet i området.

Arkivsaksnr: 2022/1240-9

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 03.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	13/22	14.06.2022

Planlegging drift av verneområdetstyret siste halvdel 2022

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar å ikke dra på studietur utenfor eget område i 2022. Møteplanen for 2022 oppdateres:

- Styremøte med befaring: 12. eller 13. september
- Regionsamling Troms og Finnmark 7. og 8. november med påfølgende styremøte 8. november.

Saksopplysninger

Lyngsalpan verneområdestyre fikk tildelt kr **335.000,-** i tiltaksmidler i 2022.

Pr. dags dato (3. mai 2022) brukt ca. kr 27.000. Dette betyr at styret fortsatt har godt med midler selv etter å ha arrangert møte i juni, samt møte med rådgivende utvalg. Det er likevel noe møtegodtgjørelse som ikke er utbetalt etter det første styremøtet.

Hvert styremøte koster potensielt ca. kr 30.000 i møtehonorar dersom hele styret møter, og alle sender krav om møtegodtgjørelse. I tillegg kommer reisekostnader og eventuell servering. Det regnes med ca. kr 50.000, - til hvert møte.

Det legges opp til en regional samling med nasjonalpark- og verneområdestyrene i Tromsø i november. Denne samlingen skal være i stedet for nasjonalparksamling arrangert av Miljødirektoratet. På denne samlingen inviteres også vararepresentanter til å delta slik at man kan opparbeide en basiskunnskap blant de som skal tre inn i styremøter dersom faste medlemmer ikke har mulighet til å delta på alle møter.

Kostnader pr. deltaker (Overnatting, konferansepakke og middag):	3365,-
Møtehonorar (499 kr x 6 t x 2 dg)	5988,-
Sum pr deltaker	9353,-

Hvis det blir 14 deltakere (+ konferansepakke og overnatting 1 forvalter) kommer kostnadene til samlingen på **kr 134 307,-**

I tillegg kommer reise tur/retur Tromsø for de som må kjøre/fly dit. Denne samlingen kan potensielt koste verneområdestyret ca kr **150.000,-**
Styret sparer imidlertid utgifter til planlagt møte senere i november ved at styremøte gjennomføres etter lunsj på samlingen, dag to.

Vurdering

Når det gjennomføres en samling som dette, vil det ikke være økonomisk handlingsrom for at verneområdestyret kan reise på studietur som opprinnelig planlagt i september.

Verneområdestyret må derfor finne alternativ til styremøte og reise. Det vil likevel kunne være rom til å besøke eget område dersom det skulle være et ønske. Det er ikke alle i styret som har mulighet til å legge ut på lange befaringer i verneområdet så dersom styret ønsker å gå noe særlig fra vei i området må styremøtet holdes først.

Det kan f.eks. være en mulighet til å holde styremøtet på IMA tursenter i Steindalen for så å gå tur opp til breen etter styremøtet. Dette er en tur vi hadde med styret for Rohkunborri på i 2021, noe de satte pris på. Dette er det stedet man enklest kan komme seg opp til en bre.

Et annet alternativ kan være at vi holder styremøtet på X-Lyngen i Nord-Lenangen. Etter styremøtet kan vi leie båtskyss inn til Nordlenangsbotn og gå inn i landskapsvernområdet her. Her kan vi f.eks gå helt opp til UL Vaggas sin hytte eller bare til den nye brua (hvis den er kommet opp til da).

Det foreslås at styremøtet for september holdes på en av de to oppsatte dagene i september: 12. eller 13. september

Arkivsaksnr: 2022/3268-3

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 19.04.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	14/22	14.06.2022

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, jf. Samme lovs § 77, gir Lyngsalpan verneområdestyre dispensasjon til Norges Arktiske Universitet v/ Patrycja Dominiak tillatelse til fangst av insekter ved bruk av ulike feller på diverse lokaliteter i landskapsvernområdet.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for fellefangst av insekter i Lyngsalpan landskapsvernområde i perioden juni til september 2022
- Fangsten skal foregå som beskrevet i søknaden med bruk av håv når man er i området samt bruk av malaise-telt, SLAM-feller, Klekkefeller, Vindusfeller med tak i jervenduk og Gule/røde/hvite fargeskåler.
- Ansvarlig for innsamling av insekt er Patrycja Dominiak, men andre kan også delta i det praktiske arbeidet
- Denne dispensasjonen skal medbringes under feltarbeidet og installasjoner skal fjernes umiddelbart etter endt sesong.
- Rapport, og eventuelle publikasjoner som utarbeides, sendes til verneområdestyret via på e-post: Lyngsalpan@statsforvalteren.no

Det gjøres oppmerksom på at denne dispensasjonen er vurdert kun i forhold til naturmangfoldloven og verneforskriften. Eventuell andre tillatelser er søkers eget ansvar å innhente.

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Saksopplysninger

Lyngsalpan verneområdestyre har mottatt en søknad fra UIT om dispensasjon til å samle insekter med håv og ulike typer insektfeller. Perioden dette planlegges gjennomført er fra juni til september 2022.04.19

Formålet med prosjektet er å kartlegge og beskrive sviknott i Nord-Norge (nord for polarsirkelen) hvor få undersøkelser er gjennomført i fjell og åser.

Prosjektet vil gi ny kunnskap om habitatpreferanser, artsmangfold og geografisk distribusjon av sviknott. Det er også mulig å finne nye arter i Norge som ikke er funnet før.

Alt innsamlet materiale vil bli oppbevart på sprit ved Norsk Arktisk Universitetsmuseum og være tilgjengelig for fremtidig forskning. Sviknott vil bli utsortert og artsbestemt så langt det lar seg gjøre å unngå i ulike forskingsprosjekter og publikasjoner. Det vil i stor grad bli tatt prøver av sviknotten gjennom NorBOL prosjektet og representanter for alle artene vil bli preparert og inngå i de tørre samlingene ved UMAK.

I 2022 er det planlagt å kartlegge sviknottene i Troms, fra Kvæningen i nord til nordlandsgrensa i sør. Insektsfellene planlegges plassert i diverse habitater i fjellene, både i nærheten av kysten og i innlandet. Sviknottene skal samles i hovedsakelig to naturtyper:

- Ås- og fjelltopplandskap
- Slettelandskap (høyfjellsvidde, fortrinnsvis i naturområder med lav menneskeskapte inngrep)

Eksakte lokaliteter vil bli valgt når forskerne er på stedet, men det planlegges å samle sviknottene i nærheten av innsjøer, bekker og myr.

Samlingsmetoder:

I prosjektet inngår det planer om å samle inn insekter med håv ved besøk i områdene, og med flere ulike felletyper (se bilder) som settes opp på gunstige områder for å dekke forskjellige naturtyper:

1. Malaise-telt (opptil 4 stk. totalt)
2. SLAM-feller (opptil 4 stk. totalt)
3. Klekkefeller (opptil 4 stk. totalt)
4. Vindusfeller med tak i jervenduk (opptil 1 stk. totalt)
5. Gule/røde/hvite fargeskåler (disse vil stå ute en kort periode, i maksimum 1 eller 2 dager) (opptil 10 stk. totalt)

Felletype 1, 2, 3 har flasker med 80% sprit oppe i toppen. Vindusfellene (type 4) har aluminiumsfat (brødformer) på undersiden som også er fylt med blanding av propylenglykol (ugiftig, miljøvennlig frostvæske), sprit og vann i forhold 40/40/20. Samme blandinger eller bare vann er brukt i fargeskåler (felletype 5). De ulike fellene er komplimenterende og fanger opp ganske ulike elementer av insektfaunaen.

Alle fellene vil bli merket med informasjonsskilt med kontaktinfo om noen skulle lure på hva det er eller problemer/konflikter ang. plasseringen skulle oppstå. De vil fortrinnsvis stå delvis skjult i terrenget (hvis mulig i et åpent terreng) og plasseres usjenert i forhold til turstier i områdene. Det planlegges å sette ut fellene i begynnelsen eller i midten av juni 2022. Deretter er det tenkt å la de stå ute uten ettersyn men sjekke/kontrollere dem hver måned i juni og august, og fjerne dem fra områdene sent i September. Fellene

etterlater ingen spor i terrenget foruten at noen smakvister kanskje kuttes og noen mindre steiner/dødvvedstammer fra nærområdet flyttes noen meter for å støtte opp fellene. Disse legges tilbake der de kom fra når det ryddes etter innsamlingen.

Bildeeksempler på benyttede insektfeller som settes ut for hele sesongen

Bilde 1. Malaisefelle-telt i nærheten av Midtfjellet (Berlevåg kommune 2021) og Matduottar (Tana kommune 2021). Insektene flyr inn i en plastflaske i toppen av fellen og faller ned i en samleflaske med 80% sprit som er beskyttet mot sollys med aluminiumstape.

Bilde 2. SLAM-felle på fjellene i nærheten av Bognelvdalen (Alta kommune 2021) og Vassdalen (Loppa kommune 2021). Selvstående kryssfelle som fungerer etter samme prinsipp som Malaisefellene.

Bilde 3. Klekkefeller på fjellene i nærheten av Vassbotndalen (Alta kommune 2021) og Øretoppen (SørVaranger kommune 2021). Fellen fungerer etter samme prinsipp som Malaisefellene.

Bilde 4. Vindusfelle i flommarksskog i Dividalen Landskapsvernområde (2015, bilde av Jostein Kjærandsen, UMAK) og vindusfellefangsten med tusenvis av sopppmygg etter to måneder i Reisa nasjonalpark. Her flyr insektene inn i en trekantet plexiglass-rute og faller ned i samlekar (brødformer i aluminium) plassert på bakkenivå. Taket i jervenduk forhindrer regnvann i prøven.

Verneregler Lyngsalpan landskapsvernområde:

Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugåissaid suodjemeahcci ble vernet ved Kronprinsregentens resolusjon 20.2.2004. Formålet med vernet er å ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområde som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området skal vernes mot inngrep eller tiltak som i vesentlig grad kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av bygninger eller anlegg, oppføring av andre varige eller midlertidige innretninger, hensetting av campingvogner, brakker og lignende, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledning, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper og lignende. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Oppstillingen er ikke uttømmende.

Omsøkte tiltak anses som å være midlertidige innretninger som det i utgangspunktet er forbud mot.

Omsøkte tiltak er ikke innenfor rammen av de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene og må derfor vurderes etter

Naturmangfoldlovens § 48.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I henhold til naturmangfoldloven (§ 7) skal prinsippene i loven §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, også når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter forskrifter for verneområder. Prinsippene i §§ 8-12 gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Prosjektet gjennomføres av Norges Arktiske Universitet i samarbeid med Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskole og Norwegian Barcode of Life (NorBOL). Alt innsamlet materiale vil oppbevares på sprit ved UMAK og være tilgjengelig for fremtidig forskning. Prosjektet er finansiert av artdatabanken. Formålet med prosjektet er kartlegging av sviknotten i Norge.

Omsøkte aktivitet i Lyngsalpan landskapsvernområde inngår altså i et nasjonalt kartleggingsprosjekt som det er viktig å få gjennomført. Sviknotten er en av de mest artsrike fluefamiliene. De har viktig funksjon som bestøvere men kan også føre med seg sykdommer eller ødelegge turen for friluftsbukere. Noen arter kan også spre sykdommer som f.eks. blåtunge-sykdom hos sau.

Søker har ikke fremlagt en risikovurdering når det gjelder fare for mennesker og annet dyreliv, som kan komme i kontakt med virkestoffene/konserveringsmidlene som brukes i fellene. Det opplyses at det skal anvendes miljøvennlig frostvæske basert på sprit og vann. Det tolkes dithen at stoffene betraktes som ufarlige i det omfang de skal brukes her. Kartleggingsprosjektet gjennomføres av Norges arktiske universitet, som er en ansvarlig forskningsinstitusjon. Kunnskapsgrunnlaget for gjennomføring av overvåkingen er god og tilfredsstillende naturmangfoldlovens § 8. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor liten vekt. Det er ikke fare for at andre kan søke om tillatelse på samme grunnlag og skape presedens for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet.

Siden redskapene for samling av insekter er lette og begrenset i størrelse, de skal benyttes for en begrenset periode og det vil gjennomføres få kontroller i den tiden de skal stå oppe, kan ikke forvalteren se at tiltaket vil føre til mer belastning på økosystemet. I tillegg vil det settes vilkår om at fellene så langt det er praktisk mulig må skjules og holdes unna mye brukte områder og stier, jf. nml. §§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning og 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Nml. § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver kommer etter vår vurdering ikke til anvendelse i saken.

Et begrenset forskningsprosjekt anses ikke å være i strid med verneformålet eller kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Kartleggingsprosjektet vil derimot bidra til bedre kunnskap om innsekts faunaen i verneområdet og forbedre kunnskapsgrunnet for en god kunnskapsbasert forvaltning

Arkivsaksnr: 2021/9539-18

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

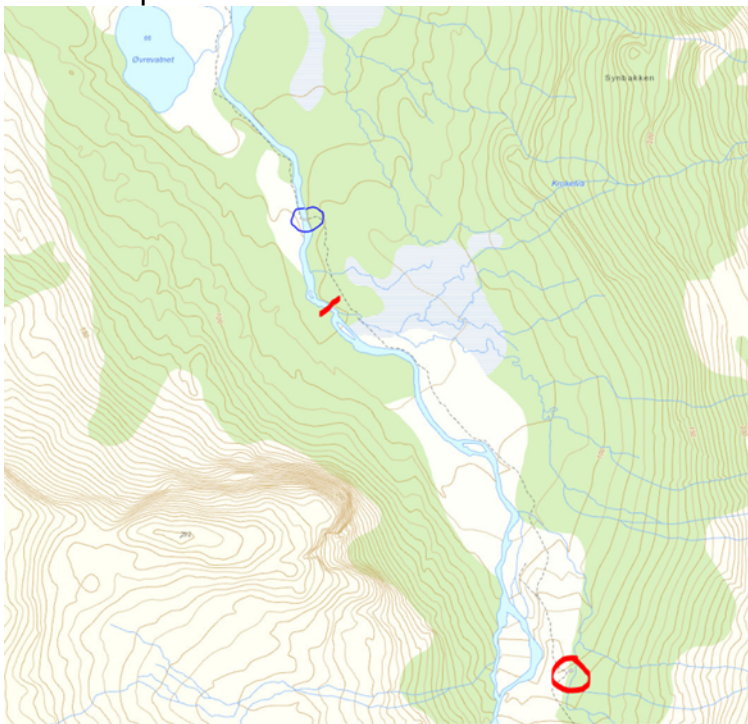
Dato: 04.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	15/22	14.06.2022

Søknad om dispensasjon til oppsett av ny bro i Nordlenangsbotn

Forvalters innstilling

Det gis med hjemmel i verneforskriftenes § 3, pkt 1.3, bokstav d tillatelse til å sette opp gangbru over Botnelva i Nordlenangsbotn. Gangbrua kan settes opp i området vist med rød strek på kartet under:

Det gis også med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jfr. Samme lovs § 77, dispensasjon til bruk av helikopter til frakt av brumateriale.

Tillatelsen gis med følgende vilkår:

- Broa skal være for gående
- Broa må settes opp slik at den ikke tas av flom og is

- UL Vaggas har ansvar for oppsetting, og skal ha eierforhold til brua. De har derfor også ansvar for at broa er trygg, og at den ryddes bort dersom den ikke skulle være i bruk lenger.
- UL Vaggas har ansvar for at eventuelt andre tillatelser innhentes før arbeidet med brua settes i gang. Eksempel her er tillatelse fra grunneier eller tillatelse fra annet lovverk.
- Rester av gammel bru skal fjernes fra området.

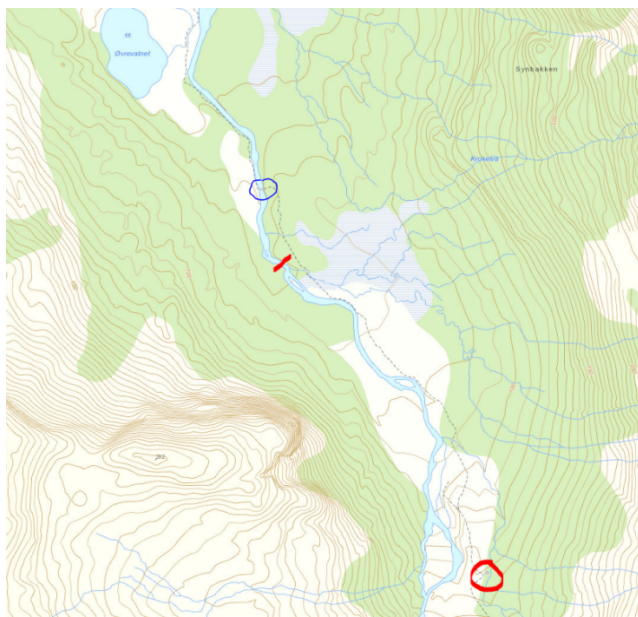
Vedtaket begrunnes i at kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok og vil ikke være i strid med verneformålet, eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Brua skal settes langs en eksisterende sti og erstatte bru som ble tatt av flom og isgang, og vil derfor ikke være tiltak i uberørt område.

Det anmodes om å ta kontakt med Ittunjarga reinbeitedistrikt innen flyging av bromateriale finner sted for å unngå å være til ulempe eller skremme rein som kan være i området.

Klageadgang: Vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Klagefristen er 3 uker fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Klagen skal sendes skriftlig til Verneområdestyret, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen

Saksopplysninger

Brua over elva i Nordlenangsbotn ble våren 2020 tatt av flom og is. Brua har i flere år vært et tilbud til lokalbefolkning og tilreisende for å komme seg opp til blant annet Vaggashytta, samt krysse elva for å komme til fine fiskeplasser. Verneområdeforvalterne har sammen med lokalbefolkningen vært og sett på ny plassering av bru for unngå at den i fremtiden skal bli tatt av flom og isgang.

Blå ring viser gammel plassering, rød strek viser ønsket plassering og rød ring viser Vaggashytta. Den nye brua skal være ei hengebru for å få best mulig klaring til elva.

Lyngsalpan verneområdestyre har tidligere vedtatt å gå inn med kr 80.000,- i et spleiselag for å få ny bru på plass i dette området.

Regelverk Lyngsalpan landskapsvernområde:

Formålet med landskapsvernområdet er å ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

§ 3. Vernebestemmelser

1.1

Vern mot inngrep i landskapet

Området skal vernes mot inngrep eller tiltak som i vesentlig grad kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av bygninger eller anlegg, oppføring av andre varige eller midlertidige innretninger, hensetting av campingvogner, brakker og lignende, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledning, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper og lignende. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

d) oppsetting av nye gjerder, oppmerking og varding av nye fotturruter og skiløyper, og nybygging av bruer og klopper.

Motorferdsel i landskapsvernområdet er forbudt. Forbudet gjelder også lavtflyging under 300 meter og landing. Henting og bringing av passasjerer og gods der luftfartøyet ikke berører bakken, er også forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan vurdere å dispensere til bruk av helikopter for å frakte broene opp i terrenget. Verneforskriften åpner for å dispensere til bruk av snøscooter til dette formålet, men terrenget er så bratt at dette kan være vanskelig. Det må derfor gjøres en vurdering etter naturmangfoldloven § 48 for bruk av helikopter til dette formålet:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig

Alle saker som berører natur skal vurderes etter **naturmangfoldloven**: I lovens § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmfør § 10. Forvaltningsmyndigheten skal blant annet særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jmfør § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Det skal fremgå av enhver beslutning som fattes ved utøving av offentlig myndighet hvordan prinsippene i nml. §§ 8-12 er vurdert, jf. § 7 i loven.

Vurdering

Det har vært bro over elva i nordlenangsbotn i lang tid. Denne broa har vært med å tilgjengeliggjøre begge sidene av elva og vært viktig for den lokale bruken av området. Broa har også vært til hjelp for å komme seg til Vaggashytta som er ei åpen hytte eid av UL Vaggas i Nord-Lenangen. Denne brua ble tatt av isgang og flom våren 2020, og har vært et savn siden den gang. Denne broa var plassert på et litt uheldig sted der det legger seg mye snø, og det er vanskelig å bygge broa noe særlig opp fra elva for å unngå dette i fremtida. Det er derfor sett på en alternativ plassering litt lenger opp. En plassering lenger opp har ingen betydning for verneverdiene og verneformålet kontra det å bygge opp broa på den opprinnelige plasseringen. Oppsett av ny bru på omsøkt lokalitet vil ikke endre ferdselsmønstret nevneverdig.

Det er i artsdatabanken ikke registrert arter som kan bli negativt påvirket av oppsetting av nye broer i området. Området er sommerbeite for rein, men tiltaket vil ikke være nytt i og med at broene er knyttet til en allerede eksisterende sti. Broene vil erstatte de broene og kloppene som ble tatt av snø- og ismasser. Det vil likevel være viktig å ta hensyn til reindriften og ha informasjon om at dette er et reinbeiteområde, og at folk som ferdes på stien må vise hensyn, særlig i sårbare perioder som kalving, samling og flytting. Reindriften bør kontaktes før bromateriale flys inn.

Frakt av brumateriale planlegges gjennomført med helikopter. Verneforskriften hjemler egentlig bare bruk av snøscooter til dette formålet, men det kan foretas en vurdering etter naturmangfoldlovens § 48.

I henhold til nml. § 48 kan det blant annet gjøres unntak fra et vernevedtak dersom *"det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig"*. Bestemmelsen oppstiller to vilkår som begge må være innfridde for at tillatelse kan gis. Det fremgår av forarbeidene til loven at bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette, eller særlig/spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen er ment å kunne benyttes på søknader som gjelder bagatellmessige eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. Særlig bør konsekvensene av en dispensasjon vurderes, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag. Det er et vilkår for å bruke bestemmelsen at tiltaket ikke strider mot formålet med vernet, eventuelt legger grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade

verneverdiene. Bestemmelsen gir dermed anvisning på *en* streng vurdering av om dispensasjon skal gis eller ikke.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig til at føre – var prinsippet, jfr. naturmangfoldloven § 9, ikke kommer til anvendelse.

Vurdering av den samlede belastningen av tiltak i økosystemet, jfr. naturmangfoldlovens § 10, er at oppsetting av bru, og bruk av helikopter til frakting, ikke overstiger et nivå som vil påvirke verneverdiene i vesentlig grad.

Søknaden er også vurdert opp mot mulig presedensvirkning en tillatelse vil ha på dette, og andre tilsvarende verneområder. Tillatelsen er knyttet til oppsetting av nye bru som vil komme allmenheten til gode og transportbehov av brumateriale, og den får derfor ikke presedensvirkning for annen motorferdsel enn den transport som det etter verneforskriften kan dispenseres til.

På bakgrunn av dette vurderes det at det kan gis dispensasjon til oppsetting av ny bru og bruk av helikopter til å frakte brumateriale. Rester av gammel, ødelagt bru kan fraktes ned med helikopter når brumateriale fraktes opp.

Vurdering etter naturmangfoldlovens § 11 anses som lite relevant. Bruk av Helikopter til frakt anses som det mest miljøvennlige alternativet, kontra det å bruke barmarkskjøretøy. jfr. Naturmangfoldlovens § 12 – miljøforsvarlig teknikk og metode

Arkivsaksnr: 2021/9539-22

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 18.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	16/22	14.06.2022

Tiltak 2022 - statusrapport

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre tar statusoppdatering til orientering.

Saksopplysninger

Verneområdestyret fikk tildelt kr 500.000,- i tiltaksmidler.

Det ble vedtatt at styret skulle bruke penger på følgende tiltak:

- Implementering av merkevare 191200
- Bro Nordlenangsbotn 80000
- Oversetting hjemmeside 25000
- Mobil landgang 30000
- Innkjøp skilt, merkeutstyr mm 60000
- Møteplasser klopp, Botn 15000
- Rydding Årøya 10000

Status:

- Cortenstålskilt med fundament er bestilt fra Furstål
- Det er innhentet pristilbud fra ulike tilbydere til oppsett av skiltene på de ulike lokasjonene. Oppsett av skilt er fordelt på 2 ulike tilbydere.
- Det er også innhentet grunneieres tillatelse til å sette opp informasjon på lokasjonene.
- Bru i Nordlenangen vil settes opp sommeren 2022 dersom verneområdestyret gir dispensasjon til dette tiltaket. UL Vaggas vil være eier av brua og ha ansvar for gjennomføring
- Tekst til hjemmesiden er sendt til Davvi girji til oversetting til samisk. Samisk oversettelse er mottatt og oversendt til Nettrakett. Antar lansering av samisk side før sommerferien.

- Har vært i kontakt med Lyngen villsaulag angående mobil landgang. Har sett på ulike løsninger og begynt å innhente pristilbud. Har ikke fått tilbakemelding på dette så langt.

De andre tiltakene er også kommet godt i gang og vi antar at det meste som er planlagt vil bli gjennomført innen utgangen av 2022, og at alle tiltaksmidlene også vil brukes opp i 2022.

Det ble i 2021 brukt restmidler til å kjøpe inn mer flis til å supplering på stien til Blåisvatnet. Forvalterne har fått dette fraktet ut og er i gang med å legge på stien.

Lyngen verneområdestyre fikk overført midler fra Lyngen kommune som var avsatt til oppsett av fugletitteskjul i Sørleangsbotn. Fugletitteskjulet er ferdig prefabrikert og vil settes ut i området i løpet av forsommeren 2022. Forvalterne vil bistå i oppsett av denne.

Arkivsaksnr: 2022/5491-2

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 07.06.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	17/22	14.06.2022

Søknad om dispensasjon til bruk av barmarkskjøretøy i reindrifta, Sørленangsbotten naturreservat - 33T Ittunjårga

Forvalters innstilling

Det gis med hjemmel i Lov om naturmangfold 48, jf. Samme lovs § 77, dispensasjon til bruk av barmarkskjøretøy og droner i Sørленangsbotten naturreservat. Dispensasjon gis med følgende

vilkår:

- Dispensasjon gjelder for Ittunjårga reinbeitedistrikt i forbindelse med nødvendig flytting av rein
- Dispensasjonen gis i sittende verneområdestyre sin virkeperiode, dvs. for 2022 og 2023.
- Kjøring tillates ikke i trekkperiodene for fugl; vår (april og mai) og høst (august og september)
- Kjøring skal i størst mulig grad foretas på sandfjære som dekkes over av sjøvann ved flo
- Det gis ikke dispensasjon til å kjøre på strandengene lengst sør i reservatet
- Droner kan benyttes til å lede rein over strandengene, og med fordel ellers brukes i reservatet.
- Hunder kan ikke slippes i reservatet

Vedtaket begrunnes i at en dispensasjon med ovenstående vilkår vil ikke være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene negativt.

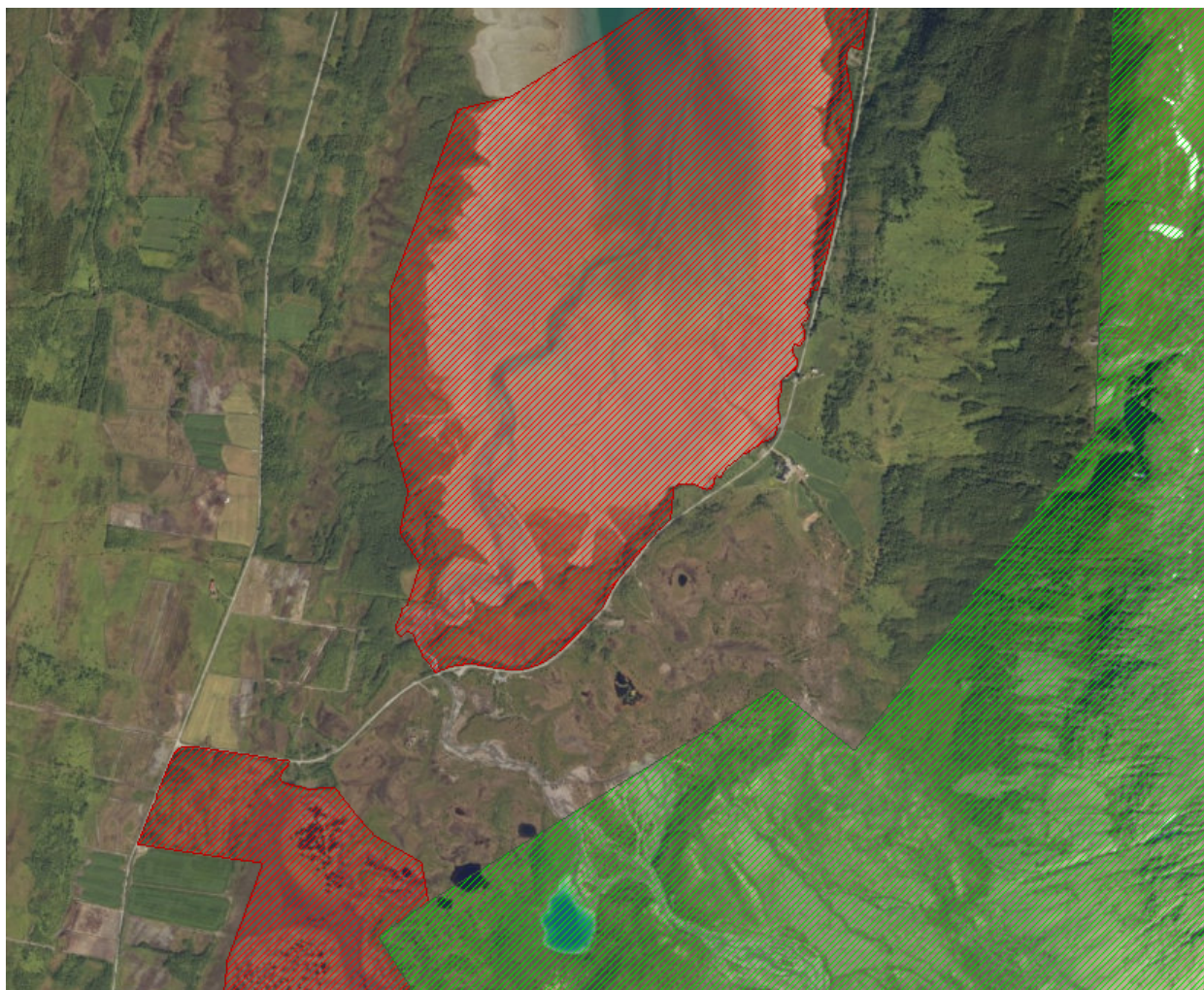
Saksopplysninger

Reinbeitedistrikt 33 T søker om dispensasjon til bruk av barmarkskjøretøy under utøvelse av reindrift i Sørленangsbotten naturreservat.

Reindriften har behov for bruk av barmarkskjøretøy i sin daglige drift, blant annet ved flytting av rein.

Det er i de senere år gjort store inngrep i området rundt Sørleangsbotn. Store arealer er dyrket opp, det er satt opp gjerder på kryss og tvers, og andre områder er det så tett skog at man ikke får flokken gjennom. Området sør for fylkesveien er det svært stor ferdsel opp mot Blåisvatnet og Aspevatnet. Det er lagt til rette med parkering, toalett og broer, klopper og merkede stier. Dette har ført til at det er store problemer ved å flytte rein fra Lenangsøyra mot Sørleangen. Den eneste farbare veien med rein er på fjæra sjø gjennom naturreservatet.

På bakgrunn av dette søker reinbeitedistrikt 33T Ittunjårga dispensasjon fra verneforskrift til kjøring med motorisert kjøretøy, ATV og motorsykkel for perioden 2022-2026. Kjøring vil så langt som mulig foretas etter fjæra ved lavvann for å etterlate minst mulig spor.

Regelverk:

Formålet med fredningen er bevare et stort fjæreamråde med vide strandenger der vegetasjonen er svært variert og der en rekke vannfuglarter er registrert i stort antall, særlig i trekkperiodene.

For reservatet gjelder følgende bestemmelser (jfr. likevel punktene V-VII):

1. All vegetasjon i vann og på land, herunder døde busker og trær, er fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Nye plantearter må ikke innføres.

2. Dyrelivet, herunder deres hi, reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse.

Bruk av skytevåpen og slipp av hund er forbudt.

Utsetting av vilt er ikke tillatt.

3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, etablering av oppdrettsanlegg til lands og til vanns, opplag av båter, hensetting av campingvogner, brakker o.l., framføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Oppstillinga er ikke uttømmende.

4. Motorisert ferdsel til lands og lavtflyging under 300 m er forbudt. Forbudet omfatter også bruk av modellbåter og modellfly.

5. Teltning er forbudt.

Bestemmelsene i [pkt. IV](#) er ikke til hinder for (angående reindrift):

4. Beiting som på fredningstidspunktet.

6. Reindriftnæringas bruk av området til flytting, opphold og beite for rein og nødvendig motorferdsel i forbindelse med reindriftsutøvelse på frossen, snødekt mark.

VI

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gi tillatelse til:

1. Etablering av nye grøfteavløp for drenering av tilgrensende arealer.
2. Uttak av sand til eget bruk på sjøbunn.
3. Tiltak mot vilt som forårsaker vesentlig skade.

§ 48.(dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller

utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Alle vedtak som omhandler natur skal også vurderes etter Lov om naturmangfold §§ 8-12, jf. Samme lovs § 7.

Vurdering

Rendalen - Ittunjårga reinbeitedistrikt har sommerbeite på den nordlige delen av Lyngahalvøya. Distriktet flytter inn i sommerbeiteområdet i månedsskifte april – mai. Dyrene slippes ut i Koppangen hvor de sprer seg sakte nordover. Flokken samles i september – oktober i Sørleangsbotn og Koppangen hvor kalvene merkes. I midten av oktober prammes flokken fra Koppangen til Burfjord.

Grunnet annen nedbygging ser reindriften ingen annen mulighet å flytte rein fra Lenangsøyra enn å flytte dem via Sørleangsbotn naturreservat.

Terrengkjøring på barmark er den motorferdselsaktiviteten som gir klart mest skade på vegetasjon og landskap. Skade på vegetasjon og terreng oppstår når belte eller hjul sliter på overflaten og graver seg gjennom vegetasjonsdekket. Størrelse på skaden avhenger ulike faktorer, tidspunkt for kjøring, kjøretype, kjøretøytyper, aggressivitet i kjøringa, kjøreomfang og hvor i terrenget kjøringen foregår. Generelt har fuktige vegetasjonstyper på fin jord lavest slitestyrke mens tørr fjellvegetasjon på grovt substrat dårligst regenereringsevne.

Sørleangsbotn naturreservat er et viktig område særlig for trekkfugl. Området har også rike strandenger med svært variert vegetasjon. Reindriften oppgir i sin søknad at de vil kjøre så langt ut på fjæra som mulig for å minimere terrengskade. Dersom det kjøres helt ute på sandfjæra vil det ikke bli kjøreskader da sjøen vil rydde vekk spor hver gang det flør. Innerst ved land er de rike strandengene, og ved å unngå å kjøre over disse vil det ikke bli uopprettelig skade. Reindriften kan vurdere å benytte drone i kombinasjon med ATV for å unngå å kjøre på strandengene. Vernemyndigheten vil derfor også gjøre vurderinger i forhold til å kunne dispensere til bruk av drone i tillegg til barmarkskjøretøy. Bruk av drone må skje med forsiktighet for å unngå skade på fugl. Flytting av rein gjennom dette området bør ikke skje under viktigste vårtrekket (april og mai) eller høsttrekk (august og september) til fuglene da fjæra da fuglene hviler og spiser før de flyr videre. Det er da viktig at de får være i fred. Det er ikke hekkende fugler på sandfjæra så dersom flytting av rein skjer på sandfjæra, utenom trekk, vil det ikke påvirke fuglebestandene særlig. Det er heller ikke snakk om daglig kjøring i området. Det kan være snakk om en eller to turer i sesongen for å flytte rein fra Lenangsøyra til Sørleangen og videre nordover på Lyngen halvøya. Det vil da være

en forbigående forstyrrelse for eventuelt beitende fugl. Dersom disse forholdsregler foretas vil ikke en dispensasjon i dette tilfellet stride mot vernevedtakets formål eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Det foreligger nok kunnskap (NML § 8) til at saken kan behandles, og at føre-var-prinsippet i naturmangfoldslovens § 9 ikke kommer til nytte.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning: En dispensasjon i dette tilfellet vil ikke skape presedens for å gi en dispensasjon til flere i dette området, eller andre naturreservat. Dette er et særlig tilfelle der reindrifta har lagt frem et konkret behov som ikke kan dekkes på annen måte. Ved å legge vilkår til dispensasjonen kan dette gjennomføres uten at det vil påvirke verneverdiene negativt.

En vurdering etter naturmangfoldlovens § 11, kostnadene ved miljøforringelse, anses ikke som relevant i denne saken.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Det skal tas hensyn til alt fugle- og dyreliv i forbindelse med den motoriserte ferdselen og dronebruken. Barmarkskjøring må begrenses, og må skje på en slik måte at faren for varige terrengskader blir minst mulig. Dette tilsier bl.a. at kjøresvak mark og strandenger skal unngås i størst mulig grad

Arkivsaksnr: 2022/1240-11

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 25.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	18/22	14.06.2022

Eventuelt styremøte 14. juni 2022

Forvalters innstilling

Saksopplysninger

Vurdering

NTNU

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2022/4824 - 432.2

DATO: 10.05.2022

Innvilget dispensasjon til bruk av drone i forbindelse med forskning på isbre - granted application to use a drone for research on Koppangsbreen and strupbreen, Lyngsalpan protected area

Refers to application to use a drone for research in Lyngsalpan protected area received May 10th 2022. The conservation area manager has due to the delegated authority, given in case 7/16, made the following

Vedtak/decision

Pursuant to section 48 of the Biodiversity Act, permission is granted to use a drone for research on Koppangsbreen and Strupbreen in Lyngen Alps protected area.

Application is granted with the following conditions:

- ❖ The permission applies to Yongmei Gong, and the team, for 2 days during the period 26 th May – May 30th 2022
- ❖ A notification must be sent to the manager by e-mail for the days where the permission is used: fmtrods@statsforvalteren.no Notification must be sent prior to the flight.
- ❖ When using the drone, pay attention to any other users of the area so that they are disturbed as little as possible
- ❖ The applicant must follow the rules on drone flying provided in the "Regulations relating to aircraft that do not have a pilot on board, etc."
- ❖ If birds of prey are observed in the air during the flight, the drone should immediately be grounded
- ❖ The permission must be included when using the drone, and it should be shown to the supervisor from Norwegian nature surveillance if this is required.

The permission to use a drone in this case does not contradict the purpose of the protection and will not significantly affect the values of protection. The knowledge base is sufficient for an exemption to be granted. The precautionary principle will therefore not be applicable.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages,

årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen / This decision can be appealed within three weeks to the Norwegian Environment Agency. Any complaint must be sent to the Lyngsalpan Protected Area Board. The appeal must contain information about which decision is appealed, the reason for the appeal, what changes are requested and any other information that may be of significance for the assessment of the appeal.

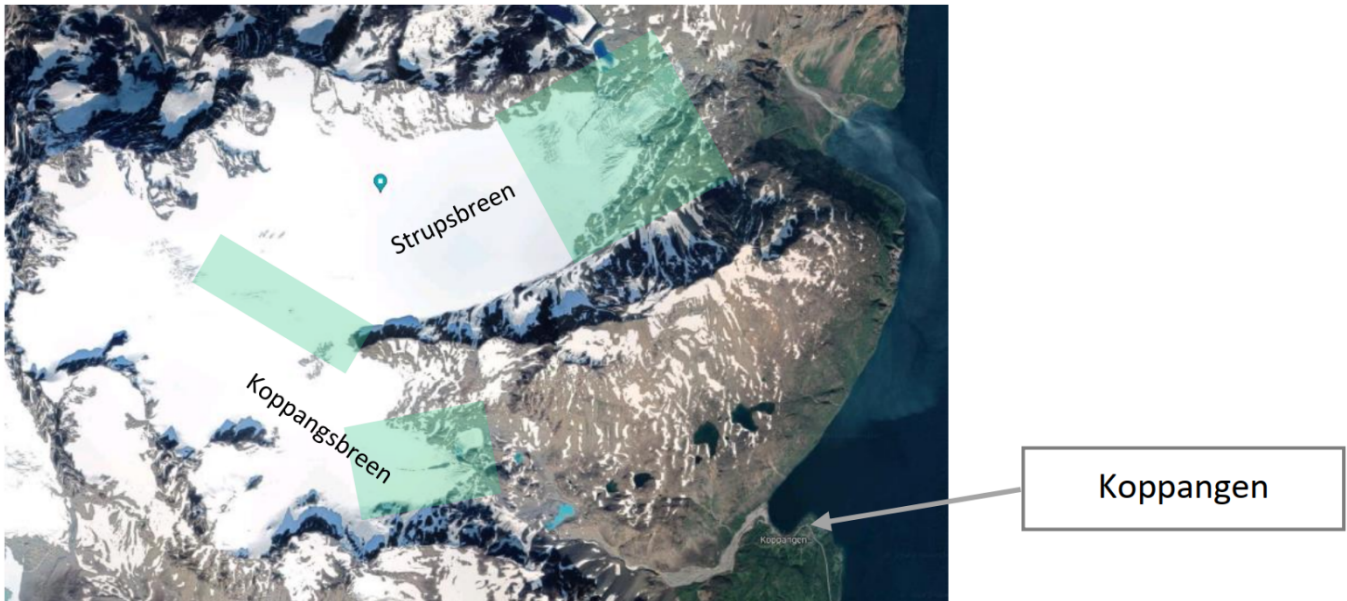
Bakgrunn

Lyngsalpan verneområdestyre har fått en søknad om dispensasjon til bruk av drone til forskning fra NTNU. Prosjektets tittel er: En pilotstudie av årsaker og samfunnsmessige konsekvenser av ferskvannsutslipp fra isbresystemer i Norge og kinesiske Karakoram.

De planlegger å besøke de to isbreene Koppangsbreen og Strupbreen for å måle tykkelsen på isbreen og rekonstruere høyden på grunnfjellet. Det er viktig at disse målingene blir gjort i mai mens isbreen er snødekt og sikker for mennesker å bevege seg på den.

Dronebildene vil bli brukt til å rekonstruere en høyoppløselig digital høydemodell (DEM). DEM bør dekke området der istykkelsen og snødybdemålinger vil bli tatt med henholdsvis en bakkegjennomtrengende radar (GPR) og snøsonder. Grunnfjellets topografi kan beregnes ved å trekke fra is tykkelse og snødybde fra DEM. Disse målingene må tas samtidig for å unngå feil som kan skyldes overflatesenking forårsaket av snø- og issmelting på forskjellige datoer.

Både overflaten og høyden på grunnfjellet vil bli brukt i 3-dimensjonale datamodeller som kan forutse framtidige forandringer av isbreen ved klimaendringer. Hovedmålet er å finne ut hvor mye de to isbreene trekker seg tilbake nå, hvor mye de vil trekke seg tilbake i fremtiden og om det vil dannes isbresjøer, som i neste omgang kan skape flom i Koppangen. Det er derfor svært viktig å generere nøyaktig grunnfjell topografi. Det overordnede målet er å vurdere virkningen av breutflukt og jøkulhaup av innsjøer og innvirkning på lokalsamfunnet i Koppangen, opplevelsesturistnæringen i Lyngen, samt til hjelpe innbyggere og turistnæringen med å tilpasse seg klimaendringene.

Flight dates: Two days in 26.05-30.06 (depending on the weather condition)

Drone: DJI, Phantom 4 Pro V2.0

Pilot: Yongmei Gong (Certificate attached with the application)

Guide: Mikal Nerberg (post@lyngenguide.no)

Fieldwork participants: Sangita Singh, Ronja Lappe, Ursula Enzenhofer, Lukas Hillisch, Pascal Egli

NTNU skal benytte lokal guide, Mikal Nerberg, når de skal opptre i landskapsvernområdet.

Verneregler

Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftenes § 3, pkt.6. Forurensing 6.1 Forurensning og forsøpling er forbudt, herunder all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet. 6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter. Listen er ikke uttømmende.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48. Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis selv om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruksjoner fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen

i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Den omsøkte bruken av drone kan til en viss grad komme inn under sikkerhetsmessige hensyn. Kunnskap om breen og hvordan den krymper kan gi kunnskap om mulige fremtidige jøkulhauper og man kan i forkant gjøre tiltak for å begrense skadene. Med vesentlig samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning, herunder kommer nasjonale vegprosjekter eller f.eks viktige høyepentlinjer. Søknaden må også vurderes opp mot om tiltaket strider mot verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt føringer på hvordan søknader om bruk av drone skal behandles: *«Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavtflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrift, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet. I perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.»*

Vurdering

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjonene må avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så utfra hensyn til støy, er tiltaket lite problematisk. Indirekte vil likevel filmopptak som promoterer sårbare områder ovenfor nye brukere kunne gi negativ effekt ved at sårbare arter blir utsatt for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året.

En drone er et fremmedelement som vil kunne forstyrre fugl og vilt, noe som vil kunne være svært uheldig i hekke- og ynglesesongen. Det er ikke registrert sårbare arter i umiddelbar nærhet til de omsøkte fjelltoppene, men det finnes hekkende rovfugl innen en radius som gjør at det kan være fugl som er på næringssøk i dette området. Viltartene er nå inne i den mest sårbare perioden der de fleste rovfuglene ligger på reir. Det er fortsatt kaldt i lufta og dersom foreldrefuglen skremmes av reiret vil det kunne være katastrofalt for egg eller unger. De vil kunne fryse i hjel. Rovfuglene kan også oppfatte dronen som en fiende og gå til angrep på dronen for så å bli skadet. Dette er også en sårbar periode for annet vilt og tamrein. Det antas at bruk av drone begrenset til å omfatte kortvarig tett flyging over breene ikke vil forstyrre annet vilt.

Verneområdestyret har generelt god kunnskap om området fra naturfaglige kartlegginger og forvaltningsplanprosess. Dette gjør at man tilfredsstiller kravet i naturmangfoldloven om kunnskap (§ 8), samme lovs § 9 (føre-var-prinsippet) kommer derfor ikke til nytte.

I forhold til siste ledd i formålsparagrafen: «Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.» har man fått tilbakemeldinger fra flere som føler at dronefilming av andre medfører reduksjon av følelsen å være i et uberørt område, noe som er forventet når man er i et verneområde. På denne tiden av året er det mange mennesker på tur i landskapsvernområdet og en drone vil kunne oppfattes som et forstyrrende element som reduserer deres kvalitet på naturopplevelsen. Det er derfor viktig å vise respekt og holde avstand til turgåere, eventuelt snakke med dem og fortelle hvorfor det brukes drone.

Det var ikke vanlig at droner var «allmannseie» da vernet av Lyngsalpan ble vedtatt i 2004. Verneforskriftene er derfor ikke spesifisert med tanke på akkurat det. Modellfly og lignende er omtalt i verneforskriften og drone kommer inn under den samme bestemmelsen. Det er ikke tillatt i landskapsvernområdet. En drone bråker mindre enn et modellfly, og kan i mange tilfeller være et godt hjelpemiddel: Verneområdestyret har derfor i forvaltningsplanen lagt opp til at man kan benytte § 48 til å vurdere dispensasjon til bruk av drone til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Verneområdestyret ønsker også å være restriktive til å gi dispensasjon i hekke- og yngletiden. Det har gjennom årene blitt etablert en praksis på at det ikke gis dispensasjon til å bruke drone fra midten av mars og ut juli. Unntak her har vært bruk av drone til reindrift og landbruk. I dette tilfellet vil bruk av dronen være et nyttig hjelpemiddel under forskning på breene. En tillatelse i dette tilfellet vil ikke skape presedens for å tillate bruk av drone i dette verneområdet, eller andre områder. Dette er et spesielt tilfelle som går på forskning som må foregå på denne tiden av året og vil ikke ha innvirkning på eventuelt andre søknader. En dispensasjon i dette tilfellet vil ikke føre til en stor samlet belastning eller belaste økosystemet i landskapsvern området, Jfr. naturmangfoldlovens § 10.

§ 11 - Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver ansees ikke som relevant i denne saken.

§ 12 - Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder Ved hensynsfull flyvning er bruk av drone i dette tilfelle en effektiv metode som gir lite påvirkning på verneverdiene.

Konklusjon

Verneområdestyret vurderer at det er god kunnskap om naturmangfoldet og vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt under gitte vilkår i vedtaket. Droneflygingen er kortvarig og forbigående og vil derfor ikke være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket vil kunne bidra til verdifull kunnskap om klimaendringen og hvordan breene oppfører seg i forhold til dette. Med kunnskap kan man forebygge flom og skader på hus og annen infrastruktur.

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Lyngen kommune

Strandveien 24

9060

LYNGSEIDET

Screen story AS, Tromsø

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2022/4182 - 432.2

DATO: 25.04.2022

Søknad om droneflygning i Lyngen verneområde 3. til 6. Mai - Screen Story Tromsø

Viser til telefonsamtale og søknad om dispensasjon til bruk av drone til filming i Lyngsalpan landskapsvernområde i perioden 3. til 6. mai 2022. Saken er i h.ht. gitte delegasjoner behandlet delegert av verneområdeforvalter, og det er fattet følgende

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Lyngsalpan landskapsvernområde § 4, jf. naturmangfoldloven § 48 og verneforskriftas § 3, pkt. 6.2 avslås søknaden til Screen Story AS om bruk av drone i Lyngsalpan landskapsvernområde i forbindelse med promotering av Koppangen brygger 3. – 6. mai 2022.

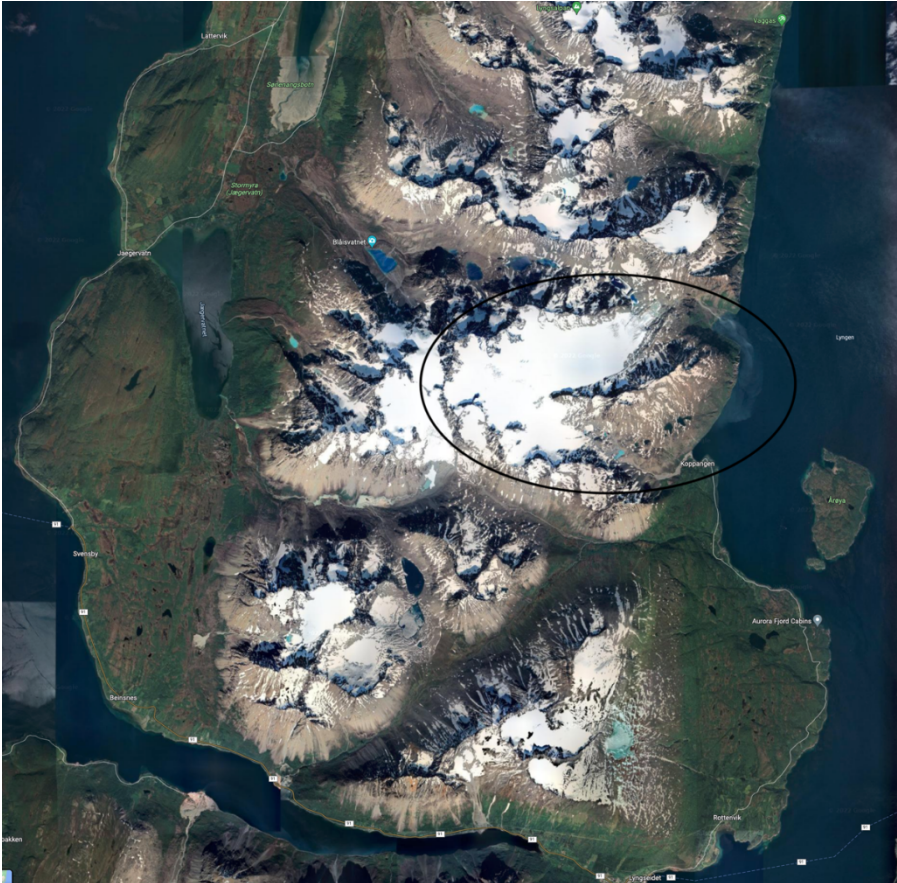
Vedtaket begrunnes i at flygingen er planlagt gjennomført midt i hekke- og yngletiden og en tillatelse i dette tilfellet vil kunne være i strid mot verneformålet, samt skape uheldig presedens, en uthuling av vernet og den samlede belastningen vil kunne bli for stor.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Bakgrunn

Screen Story As, avdeling Tromsø skal lage en filmproduksjon til Koppangen brygger med det formål å få flere personer til å reise til Lyngen på ski-ferie. De ønsker å vise frem til massive fjellene rundt Koppangsbreen med drone. Screen Story vil være ansvarlig for produksjonen. De ønsker dispensasjon til å benytte drone en dag med værvindu i perioden 3. til 6. mai 2022.

Verneregler

Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftens § 3, pkt.6. Forurensing 6.1 Forurensning og forsøpling er forbudt, herunder all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet. 6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter. Listen er ikke uttømmende.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48. Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom

sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis selv om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Den omsøkte bruken av drone kommer ikke inn under sikkerhetsmessige hensyn eller vesentlige samfunnsinteresser. Med vesentlig samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Søknaden må derfor vurderes opp mot om tiltaket strider mot verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt føringer på hvordan søknader om bruk av drone skal behandles:

«Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrift, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet. I perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.»

Vurdering

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjonene må avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så utfra hensyn til støy, er tiltaket lite problematisk. Indirekte vil likevel filmopptak som promoterer sårbare områder ovenfor nye brukere kunne gi negativ effekt ved at sårbare arter blir utsatt for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året.

En drone er et fremmedelement som vil kunne forstyrre fugl og vilt, noe som vil kunne være svært uheldig i hekke- og ynglesesongen. Det er ikke registrert sårbare arter i umiddelbar nærhet til de omsøkte fjelltoppene, men det kan likevel være sårbare arter som man ikke har registrert hekking på, eller som er på næringsøk i dette området. Viltartene er nå inne i den mest sårbare perioden der de fleste rovfuglene ligger på reir. Det er fortsatt kaldt i lufta og dersom foreldrefuglen skremmes av reiret vil det kunne være katastrofalt for egg eller unger. De vil kunne fryse i hjel. Rovfuglene kan også oppfatte dronen som en fiende og gå til angrep på dronen for så å bli skadet.

I forhold til siste ledd i formålsparagrafen: «*Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*» har man fått tilbakemeldinger fra flere som føler at dronefilming av andre medfører reduksjon av følelsen å være i et uberørt område, noe som er forventet når man er i et verneområde. På denne tiden av året er det mange mennesker på tur i landskapsvernområdet og en drone vil kunne oppfattes som et forstyrrende element som reduserer deres kvalitet på naturopplevelsen.

Det var ikke vanlig at droner var «*allemannseie*» da vernet av Lyngsalpan ble vedtatt i 2004. Verneforskriftene er derfor ikke spesifisert med tanke på akkurat det. Modellfly og lignende er omtalt i verneforskriften og drone kommer inn under den samme bestemmelsen. Det er ikke tillatt i landskapsvernområdet. En drone bråker mindre enn et modellfly, og kan i mange tilfeller være et godt hjelpemiddel: Verneområdestyret har derfor i forvaltningsplanen lagt opp til at man kan benytte § 48 til å vurdere dispensasjon til bruk av drone til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Verneområdestyret ønsker også å være restriktive til å gi dispensasjon i hekke- og yngletiden. Det har gjennom årene blitt etablert en praksis på at det ikke gis dispensasjon til å bruke drone fra midten av mars og ut juli. Unntak her har vært bruk av drone til reindrift og landbruk.

I dette tilfellet er det promotering av reiselivet, noe som kan være nyttig etter 2 år med Covid og nedstenging. Det finnes likevel mange produksjonsselskap som tidligere har fått dispensasjon til å benytte drone til filming utenfor hekke- og yngletid, og som har mange flotte dronevideoer fra Lyngsalpan. Det bør være mulig å kjøpe noen klipp dersom det er behov. Ellers er det et par topper i Lyngsalpan som ligger utenfor vernegrensen, og man kan benytte dronen opp til vernegrensen. Dersom det kun er for å illustrere skikjøring, kan dette gjennomføres andre steder som ikke er vernet etter naturmangfoldloven.

Saken er godt nok opplyst og kunnskapsgrunnlaget er godt nok til at saken kan behandles, jf. Naturmangfoldlovens § 8. Samme lovs § 9 kommer derfor ikke til anvendelse. Dersom en åpner for bruk av drone til dette formålet i hekke- og yngletiden vil det kunne skape presedens for å tillate lignende saker, både i Lyngsalpan landskapsvernområde og andre sammenlignbare områder. Det vil kunne skape en situasjon der den samlede belastningen blir stor, jf. Naturmangfoldlovens § 10. Det er ikke relevant å vurdere søknaden etter naturmangfoldlovens §§11 og 12

Konklusjon

Etter en samlet vurdering er det konkludert med at det ikke kan gis en dispensasjon fra forbud mot drone i landskapsvernområdet i denne søknaden. Det vil kunne skape uheldig presedens og gjøre det lettere å bruke drone i verneområdene i hekke- og yngletiden.

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent
Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Lyngen kommune

Strandveien 24

9060

LYNGSEIDET

Universitetet i Tromsø

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2022/1831 - 432.2

DATO: 21.02.2022

Innvilget dispensasjon til droneflygning i Lyngen landskapsvernområde i forbindelse med forskning på beslutningsdyktighet på sikkerhet i fjellet

Viser til søknad om dispensasjon til bruk av drone mottatt 21. februar 2022.

Verneområdeforvalter har med hjemmel i gitte delegeringer, sak 7/16, behandlet saken og fattet følgende

Vedtak

Det gis i medhold av naturmangfoldlovens § 48, jfr. Samme lovs § 77, dispensasjon til bruk av drone ved filming potensielle scenarier av det en skikjører vil se på vei opp og ned i området ved Bjørndalen som vist på kart.

Dispensasjon gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for Universitetet i Tromsø, 3 dager i perioden 23. februar – 7. mars 2022.
- Det skal sendes beskjed til forvalter på mail de dagene dispensasjonen benyttes: fmtrods@statsforvalteren.no Beskjed sendes i forkant av flygingen.
- Under bruk av dronen skal det tas hensyn til eventuelt andre brukere av området slik at de blir forstyrret minst mulig
- Søker må følge regler om droneflyging gitt i «Forskrift om luftfartøy som ikke har fører om bord mv».
- Dersom det observeres rovfugl i lufta under flyging, skal dronen straks settes på bakken.
- Dispensasjonen skal være med når man bruker dronen, og den skal vises til oppsynet hvis dette kreves.

Tiltaket er ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at det skal kunne gis en dispensasjon. Føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse

Bakgrunn

Verneområdestyret har mottatt en søknad fra Universitetet i Tromsø på å kunne bruke drone i forbindelse med forskning på beslutningstaking i forbindelse med sikkerhet i fjellet.

Søker oppgir følgende formål i søknaden:

« 9 av 10 skredulykker er utløst av den som omkommer eller noen de er på tur med. CARE forsker på beslutningstaking med mål om å tilrettelegge for at de som ferdes i fjellet kan ta så gode valg som mulig for å redusere antallet ulykker. Topptur er en aktivitet i sterk vekst og Lyngen tiltrekker seg turister fra hele verden. Å kunne tilrettelegge for sikre valg er derfor også avgjørende for turistnæringen.

For å forske på beslutninger i skredterreng er vi avhengige av å forstå hva de som ferdes i skredterreng vektlegger i sin skredvurdering. Skredterreng er dynamisk og skredforholdene varierer både i tid og geografisk lokalisering. Det er derfor umulig å vite om en vurdering var god eller dårlig uten å være tilstede og kvalitetssikre hvilken informasjon de som ferdes i skredterreng kunne observere. Av sikkerhetsmessige årsaker er det utfordrende å sende forskere med grupper i skredterreng. Dette er noe vi gjør i særlige tilfeller hvor vi har forskere som også har kompetanse som godkjente guider, men datagrunnlaget er derfor begrenset. I tillegg er tidsrommet hvor vi kan drive denne forskningen begrenset.

For å kunne svare på disse utfordringene jobber vi nå med å utvikle realistiske og informasjonsrike scenario basert på film av det som en skikjører vil se på vei opp og ned. I scenarioene vi lager kan vi legge inn informasjon om forholdene i form av skredvarsel og snødekkeanalyser. Dette gir oss mulighet til å kunne endre informasjonen de har tilgjengelig slik at vi kan se hvilken informasjon som vektlegges.

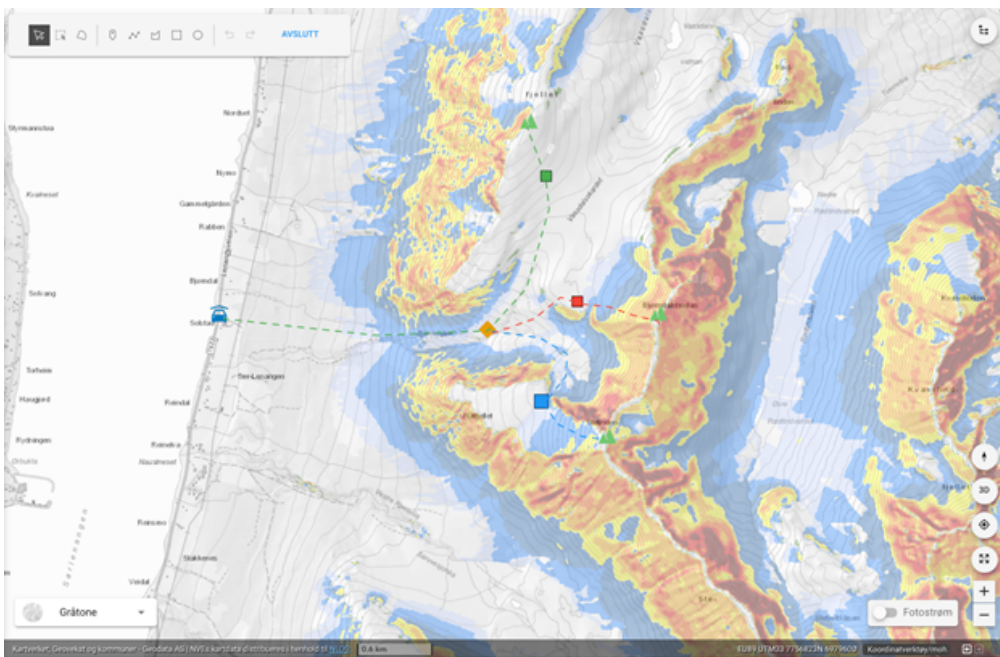
Dette gir oss også muligheten til å drive forskning uten risiko for de involvert samt samle data utover selve topptursesongen og fra et langt større antall deltagere.

Vi har sett på muligheten for å utstyre en av våre skredespertene med hjelmkamera mens han går de forskjellige turene. Dette har vi lagt bort på grunn av risikoen det vil innebære. Dronefilm vil i tillegg gi oss langt bedre kvalitet på filmen enn hva vi ville kunne få til med hjelmkamera.

Et slik scenario må ha flere muligheter hvor deltagerne kan velge tryggere eller mer utfordrende alternativ underveis.»

Det opplyses videre i søknaden at det har vært krevende å finne område som egner seg godt til dette prosjektet. Etter nøye vurdering vil området ved Bjørndalen i Nordlenangen egne seg til dette.

Det søkes derfor om en dispensasjon fra verneforskriften for 3 dager i perioden 23. februar til 7. mars.

Verneregler

Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftenes § 3, pkt.6. Forurensing 6.1 Forurensning og forsøpling er forbudt, herunder all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet. 6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter. Listen er ikke uttømmende.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48. Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis selv om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruksjer fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Den omsøkte bruken av drone kommer ikke inn under sikkerhetsmessige hensyn eller vesentlige samfunnsinteresser. Med vesentlig samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Søknaden må derfor vurderes opp mot om tiltaket strider mot verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljøretslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt føringer på hvordan søknader om bruk av drone skal behandles:

«Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavtflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly, og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrift, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet i perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.»

Vurdering

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjonene må avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så utfra hensyn til støy, er tiltaket lite problematisk. Dersom en unngår sårbare viltbiotoper som f.eks. rovfuglreir, og holder god avstand til vilt som oppholder seg i området, vil bruk av drone trolig ikke ha særlig innvirkning på biologiske verneverdier. Indirekte vil likevel filmopptak som promoterer sårbare områder ovenfor nye brukere kunne gi negativ effekt ved at sårbare arter blir utsatt for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året.

En drone er et fremmedelement som vil kunne forstyrre fugl og vilt, noe som vil kunne være svært uheldig i hekke- og ynglesesongen. Dersom man unngår å fly nært sårbare viltbiotoper som f.eks. rovfuglreir, og tar ned dronen dersom det dukker opp rovfugl etter andre sårbare viltarter, vil bruk av drone ha relativt liten direkte påvirkning på de biologiske verneverdiene. Det er ikke registrert sårbare arter på de omsøkte fjelltoppene, men det finnes imidlertid hekkende kongeørn ikke så langt fra det omsøkte området. Kongeørn i nærområdet kan være på næringssøk i det omsøkte området. I dette tilfellet ønsker man å benytte drone i slutten av februar og begynnelsen av mars. De fleste fuglene har ikke lagt seg på reir enda, men ørna kan ha begynt å forberede seg, eller faktisk allerede lagt seg på reir. I og med at dette er midt på vinteren vil det kunne bli katastrofalt for egg eller unger dersom voksenfuglen skremmes fra reiret. Rovfugler kan også oppfatte dronen som en fiende og gå til angrep på dronen for så å bli skadet. Det vil derfor være viktig å være observant og ta ned dronen umiddelbart dersom rovfugler observeres.

I forhold til siste ledd i formålsparagrafen: «Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.» har man fått tilbakemeldinger fra flere som føler at dronofilm av andre medfører reduksjon av følelsen å være i et uberørt område, noe som er forventet når man er i et verneområde. Det er derfor svært viktig å vise respekt for andre som ferdes i fjellet, og unngå fly nært eller filme privatpersoner som ikke er forespurt på forhånd. Det kan være en del folk på tur i områdene selv om det er i februar. Det er derfor viktig å gjøre seg til kjenne og snakke med de man treffer og fortelle av det er gitt dispensasjon til bruk av dronen og at mennesker som ikke ønsker å bli filmet, slipper det.

Det var ikke vanlig at droner var «allemannseie» da vernet av Lyngsalpan ble vedtatt i 2004. Verneforskriftene er derfor ikke spesifisert med tanke på akkurat det. Modellfly og lignende er omtalt i verneforskriften. En drone bråker mindre enn et modellfly, og kan i mange tilfeller være et godt hjelpemiddel: Verneområdestyret har derfor i forvaltningsplanen lagt opp til at man kan benytte § 48 til å vurdere dispensasjon til bruk av drone til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk.

I dette tilfellet ønsker man å bruke dronen for å se nedkjøring fra fjelltopper uten at noen faktisk står på ski der. Dette gir realistiske og informasjonsrike scenarier uten risiko. Dronefilmen gir også bedre bilder enn hva en kunne fått fra kameraer festet på skikjørere. Dette anses som nyttebruk av drone og kan i neste omgang bidra til at skikjørere blir flinkere på å ta gode/sikre valg og redusere antall ulykker. Vi ser nesten årlige ulykker i Lyngsalpan med dødelig utfall.

Kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok til at søknaden kan behandles (Naturmangfoldlovens § 8) og føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse. § 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning og § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder Det er viktig å avgrense bruk av droner til nødvendig bruk. Det kan ikke dispenseres til rent private tiltak som skaper uheldig presedens i og med at man kan vente mange lignende søknader til samme formål. I dette tilfellet planlegger man bruk av drone i forskning i regi av universitetet. Det er ikke sannsynlig at man får mange lignende søknader med samme formål. Hver enkelt sak skal uansett vurderes og en dispensasjon i dette tilfellet skaper ikke en automatikk i dispensasjon i eventuelt senere søknader. Tiltaket medfører ikke miljøforringelse og nml. §11 blir derfor ikke vurdert som relevant. §12 gir føringer om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Bruk av drone er mye mindre miljøbelastende enn andre motoriserte hjelpemiddel. Dette anses ikke særlig relevant i denne sammenheng.

Konklusjon

På bakgrunn av vurderingen ovenfor kan søknaden om dispensasjon innvilges

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark Postboks 700 9815 VADSØ